

Raport z diagnozy społeczno-kulturalnej dla Wąbrzeskiego Domu Kultury w ramach programu Dom Kultury+ Edycja 2024

Pracownia Zrównoważonego Rozwoju

Toruń 2024 r.

Wprowadzenie- jak przeprowadziliśmy diagnozę

Rozdział 1. Kontekst badawczy i charakterystyka działalności WDK

Wąbrzeźno jest siedzibą powiatu wąbrzeskiego, gminy wiejskiej Ryńsk i gminy miejskiej Wąbrzeźno. Według danych GUS z 2022 r. liczy 13 049 mieszkańców. Najbliższymi ośrodkami miejskimi są Radzyń Chełmiński (10 km), Kowalewo Pomorskie (16 km), Jabłonowo Pomorskie (20 km), Golub-Dobrzyń (21 km), Chełmża (30 km), Grudziądz (30 km), Łasin (35 km) i Toruń (43 km). Miasto położone jest nad 3 jeziorami: Zamkowym, Frydek i Sicieńskim, które stanowią wartościowy zasób w turystyce i są ważnym elementem krajobrazu i tożsamości lokalnej mieszkańców. Głównymi instytucjami kultury w mieście jest Wąbrzeski Dom Kultury oraz Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna. Działają tu również organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, aktywizujące mieszkańców do włączania się w życie kulturalne i społeczne miasta.

Podczas imprezy miejskiej – Biegu Konstytucji 3 Maja, na stoisku konsultacyjnymi zadano mieszkańcom pytanie: Co lub kto jest dla Ciebie ważne w lokalnej kulturze Wąbrzeźna? Na 30 osób, które udzieliły odpowiedzi, niemal połowa (12 osób) wskazało bezpośrednio WDK, jego działalność lub osoby związane z instytucją. Uczestnicy warsztatów - lokalni liderzy Wąbrzeźna również potwierdzili kluczową rolę, jaką odgrywa WDK w życiu kulturalnym miasta. Na podstawie całego procesu diagnozy, możemy śmiało stwierdzić, że WDK jest instytucją ważną, potrzebną i rozpoznawalną wśród mieszkańców i mieszkank.

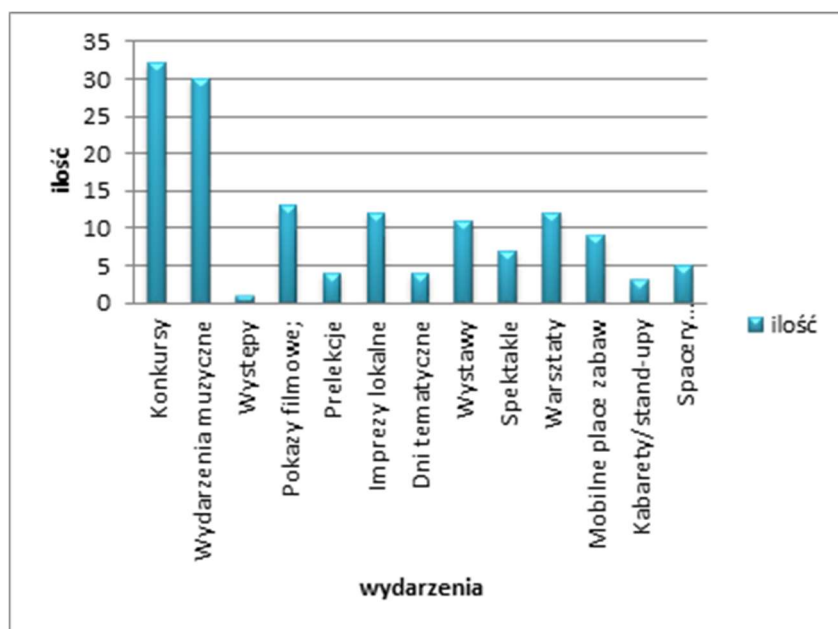
Z oferty Wąbrzeskiego Domu Kultury zaplanowanej na 2024 wynika, że w ok. 20% wydarzeń i działań skierowanych jest do całej społeczności lokalnej niezależnie od kategorii wiekowej, natomiast około 52% oferty jest skierowane do grupy wiekowej osób dorosłych.

Poniżej prezentujemy podsumowanie oferty kulturalnej planowanej na 2024 r:

1. Kategorie wydarzeń:

- Konkursy (plastyczne, poetyckie, muzyczne, kulinarne)
- Wydarzenia muzyczne
- Występy
- Pokazy filmowe
- Prelekcje
- Imprezy lokalne (WOŚP, zabawa andrzejkowa)
- Dni tematyczne (Dzień Seniora, Dzień Działacza Kultury, Dni Kultury Chrześcijańskiej)
- Wystawy
- Spektakle
- Warsztaty (plastyczne, robotyki, rękodzieła, fotograficzne, animacyjne, komiksowe)
- Mobilne place zabaw
- Kabarety/stand-upy
- Spacer tematyczne/rajdy/wydarzenie sportowe

Wykres 1. Wydarzenia WDK 2024

2. Wydarzenia skierowane bezpośrednio do seniorów (3):

- Wąbrzeska Biesiada Seniorów
- Ogólnopolski Przegląd Dorobku Twórczego Seniorów
- Dzień Seniora

3. Wydarzenia skierowane bezpośrednio do dzieci (34):

- Konkursy (ogłoszenia i rozstrzygnięcia – 12 wydarzeń)
- Pokazy filmowe (7 wydarzeń)
- Spektakle (5 wydarzeń)
- Mobilne place zabaw (9 wydarzeń)
- Przegląd Piosenki Przedszkolnej „Uśmiechnięte Nutki” (1 wydarzenie)

4. Wydarzenia organizowane najrzadziej (raz w roku):

- konkurs poetycki
- występ (Taneczne Jasełka)
- warsztaty robotyki
- warsztaty fotograficzne
- warsztaty animacyjne

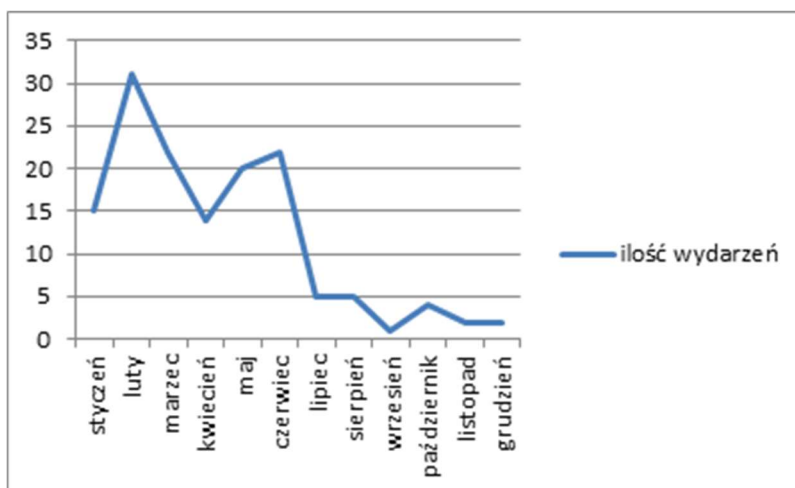
5. Wydarzenia organizowane najczęściej:

- Wydarzenia muzyczne (30)
- Konkursy (32 – w tym ogłoszenia i rozstrzygnięcia)
- Pokazy filmowe (13)

6. Częstotliwość organizacji wydarzeń:

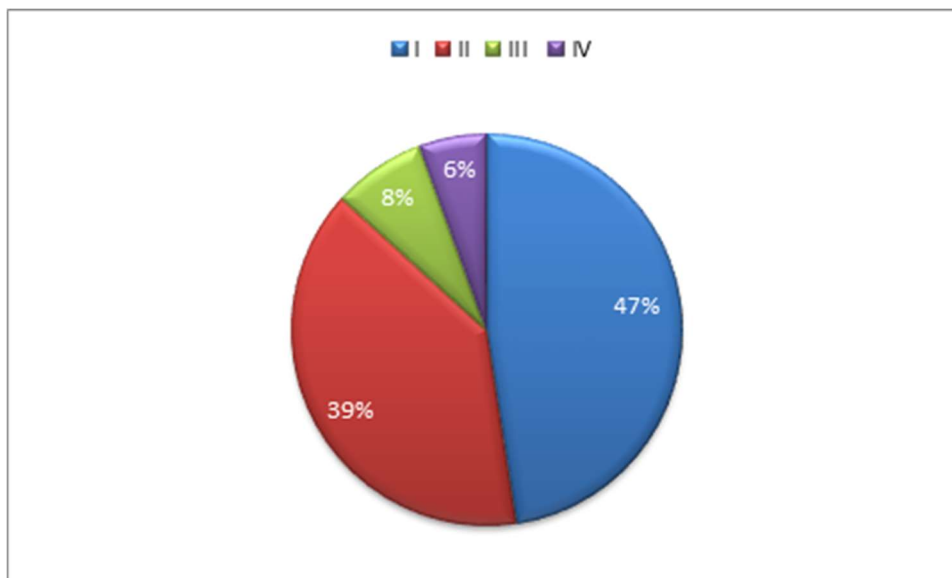
- Najwięcej wydarzeń organizowanych jest w miesiącach: luty (31), marzec (22), czerwiec (22)
- Najmniej wydarzeń organizowanych jest w okresie od września do grudnia

Wykres 2. Częstotliwość wydarzeń z podziałem miesięcznym

Najwięcej wydarzeń jest organizowanych podczas przerw szkolnych (ferie zimowe/wakacje). Po okresie wakacyjnym aktywność WDK jest znacząco niższa, wzrastając z powrotem od początku roku kalendarzowego.

Wykres 3. Częstotliwość wydarzeń z podziałem kwartalnym

W dwóch pierwszych kwartałach odbywa się ok. 85% wydarzeń organizowanych przez WDK. W pozostałych miesiącach odbywają się wydarzenia z kategorii: koncerty, imprezy lokalne, wystawy oraz wydarzenie sportowe.

Rozdział 2. Lokalne potencjały kulturalne

W naszej ankiecie zadaliśmy badanym pytanie o stosunek do ich miasta zamieszkania. Wśród ankietowanej młodzieży, na 69 odpowiedzi jedynie 5 było negatywnych, głównie ze względu na odczuwany brak możliwości rozwoju. Zdecydowana większość młodych mieszkańców podkreśliła przywiązanie ze względu na społeczność, bliskość rodziny i znajomych. Młodzi podkreślili również unikalność walorów przyrodniczych, czystość i bliskość terenów zielonych, miejsc do spędzania czasu w plenerze, jak: plaża, jeziora, Podzamek, place zabaw, skate-park. Zwrócili uwagę,

że dzięki niewielkiemu rozmiarowi Wąbrzeźno jest spokojne, jest wszędzie blisko, „nie ma zgiełku i można odpocząć” oraz „ma swój klimat, jest jedyne w swoim rodzaju”. Lubią też Wąbrzeźno za inicjatywy kulturalne, takie jak festiwal Wąb Jazzno, inne koncerty, za to, że są tu lokalni twórcy, „dzieje się i jest ciekawie”.

W podobnym tonie odpowiedzieli dorośli ankietowani. Zdecydowana większość podkreśla walory przyrodnicze, tereny do spacerowania, jazdy na rowerze, kameralną atmosferę miasta oraz dbałość o infrastrukturę techniczną, tj. odnowione chodniki, ścieżki rowerowe. Dostrzegają także walory estetyczne swojej miejscowości, a wśród nich przede wszystkim bogactwo terenów zielonych oraz obecność jezior.

Z ankiety wynika również, że mieszkańcy doceniają lokalne dziedzictwo kulturowe, które oparte jest na historii miasta oraz kultywowaniu lokalnych tradycji. Ankietowani wskazują na kluczową rolę WDK w promowaniu kultury w mieście.

W warsztatach diagnostycznych skierowanych do dorosłych mieszkańców Wąbrzeźna udział wzięli lokalni liderzy - przedstawiciele organizacji i instytucji miejskich: Stowarzyszenia Wąbrzeska Kultura, Stowarzyszenia Automobilklub Wąbrzeźno, Stowarzyszenia Miasto Aktywni, DPS-u, Klubu Aktywnych Kobiet, Klubu Seniora i Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej (łącznie ok 10 osób).

Podczas warsztatów rozmawialiśmy między innymi o niewykorzystanym potencjale mieszkańców i mieszkańek gminy, ich ciekawych zainteresowaniach, talentach, ale również instytucjach i innych grupach wnoszących albo mogących wnieść wkład w kulturę w gminie oraz o istniejących już działaniach, które mają wpływ na budowanie lokalnego potencjału i niewykorzystanych miejscach.

Potencjał ludzki wskazany jest w Strategii Rozwoju Miasta na lata 2011 – 2030 jako kluczowy, a jego rozwój, jednym z trzech celów strategicznych dla Wąbrzeźna. Zgodnie z założeniami strategii, kultura ma być ważnym filarem/obszarem wspierającym mieszkańców i mieszkańek. W tym celu miasto i jego instytucje mają wspierać partnerstwa i inicjatywy oddolne na rzecz rozwoju miasta oraz popularyzować lokalne dziedzictwo. Wymienione cele strategiczne wprost wpisują się w założenia programu DK+.

Uczestnicy warsztatu również zgodnie potwierdzili, że rozwój potencjału ludzkiego oraz budowanie partnerstw i wspieranie inicjatyw oddolnych jest niezwykle ważne dla rozwoju Wąbrzeźna i jego życia społecznego. Wskazali, że WDK jest otwarty na pomysły mieszkanki i mieszkańców i chętnie angażuje się we współpracę przy ich realizacji, co zachęca do inicjowania partnerstw na rzecz rozwoju miasta. Zwrócono uwagę, że potencjał organizacji pozarządowych i grup nieformalnych jest ogromny i czasem niewykorzystany, głównie na skutek niewystarczającej umiejętności pozyskiwania dofinansowań, pisania i rozliczania wniosków oraz braku informacji o możliwości skorzystania ze wsparcia, co wskazuje wprost, że budowanie partnerstw jest potrzebne. Pomocnym narzędziem mógłby być newsletter z urzędu miasta wysyłany do wszystkich NGO w gminie, z ogłoszeniami o możliwościach dofinansowania oraz wsparcie w pisaniu wniosków (np. możliwość konsultacji telefonicznych).

Podczas dyskusji o lokalnych potencjałach wskazano, że koniecznie należy wspierać Stowarzyszenie Forma oraz grupę osób, które realizuje coroczny Festiwal Wąbjazzno. Ta oddolna inicjatywa, która zyskała już przychylność i wsparcie samorządu, rozrasta się do wydarzenia rozpoznawalnego w skali regionu, a nawet kraju, co może przyciągać rzesze odbiorców spoza Wąbrzeźna i jest niezwykle cennym wydarzeniem na kulturalnej mapie miasta. Festiwal, mimo że o tematyce niszowej (jazz nie jest muzyką popularną i dla mas), może przyczynić się do promocji miasta w regionie i w Polsce. Mógłby być fermentem, wokół którego rozwijać się będzie scena jazzowa w mieście, powstawać będą mniejsze wydarzenia muzyczne w ciągu roku, kameralne weekendy jazzowe, jam session wspierające rozwój lokalnych muzyków i przyciągające instrumentalistów spoza Wąbrzeźna. Zwrócono również uwagę, że wydarzenia festiwalowe mogłyby rozprzestrzenić się w inne części miasta, tworząc wyspy kulturalne i zachęcając odwiedzających do spacerów i zwiedzania. Miejscem, które ma potencjał i które warto by wykorzystać na rzecz rozwoju Festiwalu jest zdaniem uczestników np. niedziałający już Klub Nautilus na ul. 1 Maja.

Wśród cennych i ważnych wydarzeń muzycznych, wartych nieustannego wsparcia i tworzących lokalny potencjał kulturalny Wąbrzeźna należy również wymienić Festiwal Piosenek Aleksandry Bacińskiej - wydarzenie skupiające miłośników poezji śpiewanej z "Krainy Łagodności" oraz "Muzykowanie w dobrym stylu". Na muzycznej scenie

Wąbrzeźna obecna jest również Wąbrzeska Orkiestra Dęta oraz chór Cantate Domino, który ma próby w pobliskim Pływaczewie.

Spośród osób, które mogłyby wesprzeć rozwój muzyczny w regionie wskazano między innymi Pawła Małsa, który posiada rozległą wiedzę na temat różnorodnych gatunków muzycznych, a jego umiejętność opowiadania jest cennym zasobem, z którego warto czerpać. Paweł Małs kolekcjonuje również płyty winylowe, co można by wykorzystać do organizacji giełdy, wymienialni płyt, np. w ramach Festiwalu Wąbjazzno.

Zwrócono uwagę, że kolekcjonerstwo jest ciekawym i nieco zapomnianym zjawiskiem, którego fenomen warto przybliżyć i poznawać.

Spośród lokalnych kolekcjonerów wskazano również Marka Niemira, który kolekcjonuje karty do gry oraz lokalną grupę filatelistów, z którymi odnowienie kontaktu po pandemii Covid-19 mogłoby przynieść pomysł na kolejne wydarzenie kulturalne w mieście.

W trakcie pogłębionego wywiadu okazało się, że wiele mieszanek i mieszkańców Wąbrzeźna oraz okolic działa twórczo w zaciszu swojego domu. Najprawdopodobniej ich dobytek artystyczny jest zbyt skromny, aby stanowił bazę do indywidualnego wydarzenia kulturalnego, ale można rozważyć wydarzenie wspólne pokazujące dzieła wielu mieszkańców i mieszanek tworzących w ramach jednej dziedziny, np. lokalnych amatorów malarzy oraz rysowników. Można także stworzyć wydarzenie typu talent-show, w trakcie którego mieszkańcy i mieszanek prezentowaliby swoje różnorodne talenty.

Wśród mieszkańców i mieszanek z potencjałem wymieniono również Katarzynę Łęgowską, która jest znaną i cenioną psychoterapeutką w Polsce, a która do tej pory nie była angażowana w działania w Wąbrzeźnie. Jej kompetencje są cenne przede wszystkim ze względu na zgłaszane przez mieszkanki i mieszkańców potrzeby dotyczące spotkań o charakterze psychologicznym, wspierającym (szczególnie dla kobiet i rodziców), o czym w późniejszej części raportu. Działania o charakterze integracyjnym i edukacyjnym organizuje również Stowarzyszenie Inicjatywa.

Podczas spotkania warsztatowego uczestnicy zwrócili uwagę, że wiele osób angażuje się w działania kulturalne i społeczne na rzecz mieszkańców, jednak brakuje im przestrzeni do dialogu, dyskusji i wymiany doświadczeń na ważne, bieżące tematy

lokalne. Wprost wskazano, że pomocne dla rozwoju potencjału ludzkiego byłyby spotkania „takie jak te” (mowa o warsztatach diagnostycznych), na których można by w uporządkowany sposób wymieniać pomysły i omawiać plany, co potencjalnie służyłoby tworzeniu partnerstw.

W kontekście tworzenia oferty kulturalnej miasta należy także wymienić Bibliotekę im. Witalisa Szlachcikowskiego w Wąbrzeźnie, która oprócz szerokiej oferty literackiej, realizuje inne aktywności: konkursy i gry dla najmłodszych, pokazy filmów, galerie obrazów, a także spotkania ze znanymi osobami dla dorosłych mieszkańców.

Mieszkańcy oraz mieszkanki wskazali, że miejsca w Wąbrzeźnie, które mogą stanowić potencjał są dość dobrze wykorzystane. Szczególną sympatią cieszy się Podzamcze oraz plaża, które stanowią teren do organizacji imprez plenerowych.

Rozdział 3. Potrzeby kulturalne mieszkańców, bariery w uczestnictwie, ocena działań WDK-u. Pomysły mieszkańców na inicjatywy kulturalne oraz inspiracje do działań kulturalnych

A. Młodzież

Zdjęcie. Warsztaty diagnostyczne z młodzieżą

W tej części raportu podsumowujemy dane dotyczące potrzeb w obszarze kultury i czasu wolnego młodych mieszkańców i mieszkanki Wąbrzeźna i okolic. Prezentujemy łącznie wyniki zebrane za pomocą kwestionariuszy oraz podczas spotkania warsztatowego, w którym udział wzięli uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Edmunda Wojnowskiego, Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II, Liceum Ogólnokształcącego i Zespołu Szkół w Wąbrzeźnie oraz przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miejskiej. W warsztatach wzięło udział ok. 25 osób.

Zdjęcie. Warsztaty diagnostyczne z młodzieżą

W badaniu kwestionariuszowym wzięło udział 69 osób: 36 dziewczyn i kobiet oraz 23 chłopaków i mężczyzn (dziewięć osób nie podało tej informacji). Przedział wiekowy badanych wahał się od 11 do 24 roku życia. Około 90% badanych pochodzi z Wąbrzeźna lub okolic. Z innej miejscowości pochodzi 12 respondentów.

Tak duża liczba zebranych odpowiedzi nie byłaby możliwa bez zaangażowania się w proces diagnostyczny Młodzieżowej Rady Wąbrzeźna, która swoimi kanałami informacji zachęcała do wzięcia udziału w badaniu.

Czas wolny młodzieży

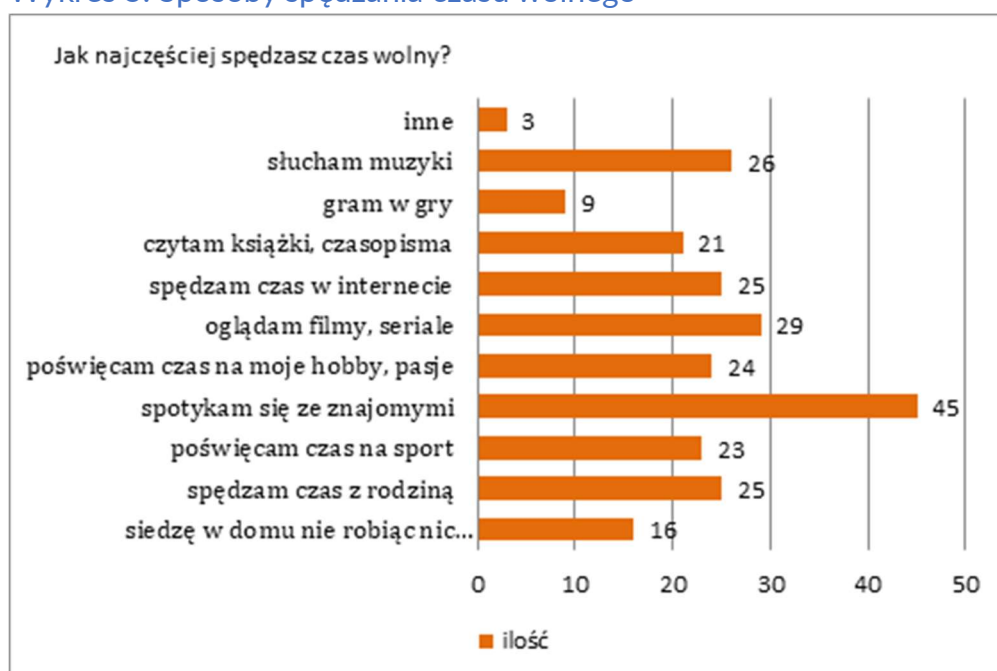
Najwięcej czasu wolnego młodzi mieszkańcy Wąbrzeźna mają w weekendy (soboty, niedziele) oraz piątki. Weekendy wskazało 19 respondentów, uwzględniając w odpowiedziach również okres świąteczny. W ciągu dni roboczych na czas wolny wskazało 8 badanych. Najmniej czasu respondenci mają w środku tygodnia roboczego.

Wykres 4. Częstotliwość czasu wolnego w różne dni tygodnia

Najczęściej pojawiające się przedziały czasowe, w których respondenci mają niezagospodarowany czas wolny to 13:00-18:00 w ciągu tygodnia oraz 10:00-22:00 w weekendy, a w szczególności w soboty. Piątki również są często wskazywanym dniem, kiedy młodzież dysponuje wolnym czasem, szczególnie w godzinach popołudniowych.

Wykres 5. Sposoby spędzania czasu wolnego

Ponad połowa badanej młodzieży wskazała jako najczęstszą formę spędzania wolnego czasu spotkania ze znajomymi (ok. 63%). Pozostałymi najczęstszymi formami gospodarowania czasem są seanse filmowo-serialowe (ok. 41%) oraz słuchanie muzyki (ok. 37%). Najrzadziej respondenci decydują się na spacerowanie oraz wyjścia do kina (ok. 3%).

W takiej samej częstotliwości badani spędzają czas z rodziną oraz w internecie (po ok. 35% wskazań na każdą z odpowiedzi). Niespełna ¼ badanych nie organizuje swojego czasu wolnego i spędza go w przestrzeni własnego domu, nie wskazując na żadne konkretne aktywności. Podobnie plasuje się poświęcanie czasu własnym hobby, stanowiące niespełna 34% odpowiedzi.

Zainteresowania wąbrzeskiej młodzieży

Spśród badanych ok. 76% zadeklarowało posiadanie pasji bądź regularnych zajęć podejmowanych w wolnym czasie. Możemy wyróżnić cztery dominujące kategorie zainteresowań młodych: sport i aktywność fizyczna, czytelnictwo, muzyka i sztuka.

Do kategorii sportowej zaliczono zajęcia takie jak: bieganie, piłka nożna, siatkówka, koszykówka, jazda na rolkach, siłownia, jazda konna, taniec, sztuki walki, tenis oraz wędkarstwo. Aktywność sportową preferuje 7 na 10 badanych.

Zainteresowanie czytelnictwem wykazało ok. 37% badanych. Wśród literatury, po którą sięga młodzież są takie gatunki jak: książki młodzieżowe, kryminały, fantastyka, romans, biografie, przygodowe oraz mangi.

Zajęcia związane z muzyką i sztuką – słuchanie muzyki, gra na gitarze, amatorskie pisanie książek, rysowanie, grafika, malowanie obrazów, oglądanie produkcji filmowych, fotografia – wskazało ok. 43% respondentów.

Wśród innych pasji młodych znajdują się zainteresowania kulinarne, manualne m.in. modelarstwo, motoryzacyjne oraz czas spędzany ze zwierzętami.

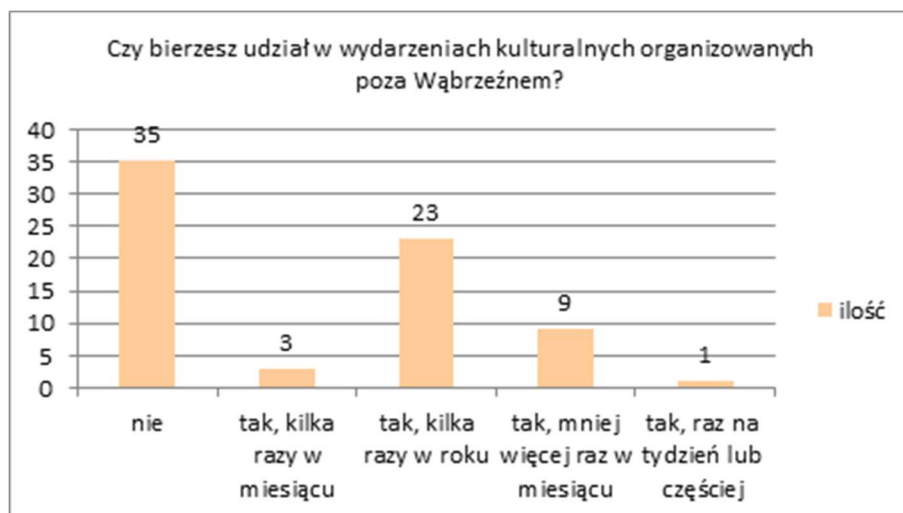
Większość badanych wprost wskazuje na potrzebę posiadania w Wąbrzeźnie miejsca do nauki, rozwoju osobistego i kontaktu z kulturą.

Uczestnictwo młodzieży w wydarzeniach kulturalnych

Młodzież, która wzięła udział w badaniu w ponad 50% bierze udział w wydarzeniach kulturalnych organizowanych poza terenem Wąbrzeźna. Najczęściej

takie uczestnictwo w kulturze ma miejsce kilka razy w roku (64% z grupy aktywnych uczestników wydarzeń kulturalnych)

Wykres 6. Częstotliwość uczestnictwa młodzieży w wydarzeniach kulturalnych organizowanych poza Wąbrzeźnem

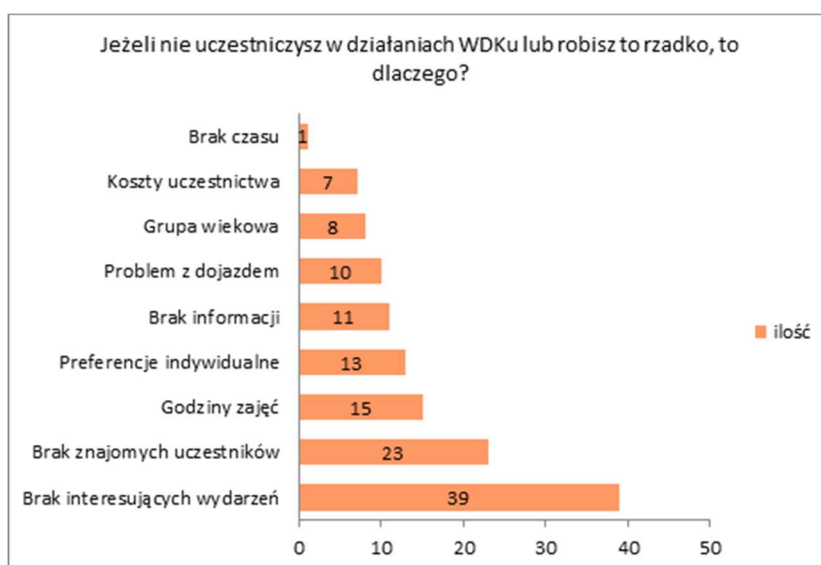
Ponad połowa młodych osób, która wypełniła kwestionariusz, nie uczestniczy w działaniach kulturalnych organizowanych przez Wąbrzeski Dom Kultury lub robi to bardzo rzadko. Badani najchętniej biorą udział w wydarzeniach, takich jak koncerty czy imprezy rodzinne. Najrzadziej wskazywaną przez młodych grupą wydarzeń są spotkania dyskusyjne i prelekcje, którym można zasugerować dalsze promowanie lub dostosowywanie gości i tematyki wydarzeń do zainteresowań młodzieży.

Wykres 7. Częstotliwość uczestnictwa młodzieży w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez WDK

Analiza wydarzeń organizowanych przez WDK w 2024 roku wykazała dominację wydarzeń takich jak konkursy, wydarzenia muzyczne oraz pokazy filmowe, stanowiące ponad 50% oferty. Ponadto Wąbrzeski Dom Kultury posiada ofertę skierowaną w większości do osób dorosłych oraz dzieci. Analiza nie wykazała wydarzeń dedykowanych młodzieży. Okazją do stworzenia oferty skierowanej do grupy wiekowej nastolatków jest działalność WDK w okresie poprzedzającym przerwy w roku szkolnym (kwiecień-maj, październik-listopad).

Wykres 8. Powody braku uczestnictwa młodzieży w wydarzeniach organizowanych przez WDK

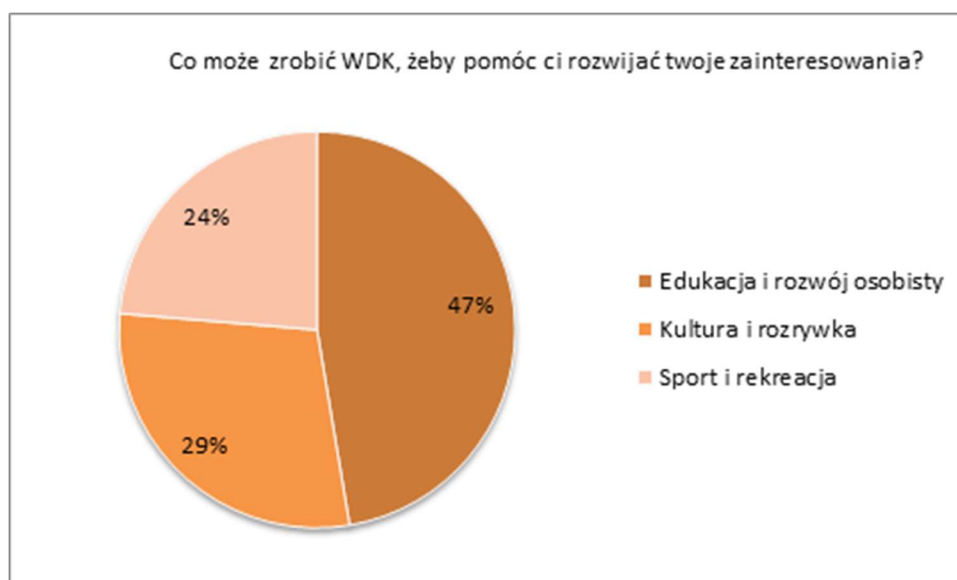
Niski poziom uczestnictwa badanej młodzieży w wydarzeniach organizowanych przez WDK w głównej mierze spowodowany jest brakiem wydarzeń odpowiadającym ich zainteresowaniom, a także brakiem znajomych uczestników zaangażowanych w działalność kulturalną Wąbrzeskiego Domu Kultury. Ponadto 1 na 5 respondentów nie może brać udziału w zajęciach organizowanych przez WDK ze względu na godziny otwarcia instytucji, a blisko $\frac{1}{4}$ respondentów preferuje samodzielne realizowanie swoich pasji czy zainteresowań.

Podczas spotkania warsztatowego młodzież określiła swoje zainteresowanie uczestnictwem w wydarzeniach takich jak: koła teatralne i spektakle, koncerty młodzieżowe, warsztaty kreatywne, spotkanie ze specjalnymi gośćmi. Dodatkowo, istotnymi dla młodych jest wspólne podejmowanie decyzji dotyczących repertuaru kinowego oraz posiadanie własnej przestrzeni do podejmowania aktywności, także tych indywidualnych i spotkań.

Wśród propozycji młodzieży dotyczących rozwoju Wąbrzeskiego Domu Kultury, które miałyby pomóc młodym w dalszym rozwijaniu pasji oraz zainteresowań, wyróżniono trzy obszary związane z:

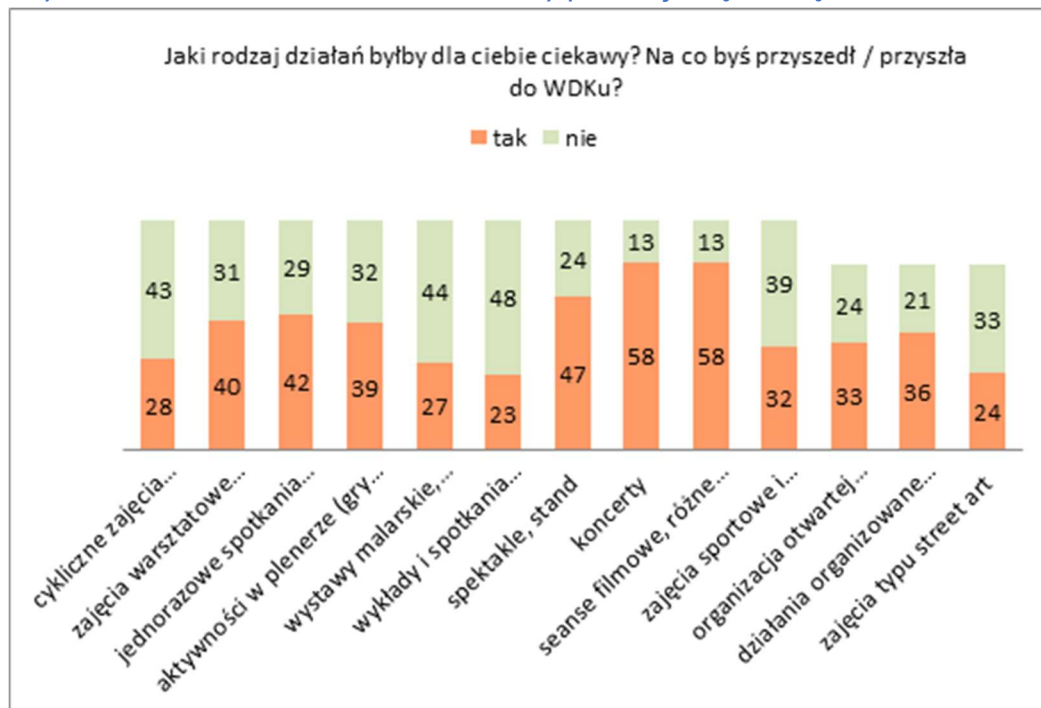
- edukacją i rozwojem osobistym – warsztaty graficzne, nauka tańca towarzyskiego, koła zainteresowań (biologiczne, dziennikarskie, wokalne, komiksu/rysunku), zajęcia teatralne, podstawy prawa i medycyny, kursy doszkalające dla młodzieży, organizacja spotkań z autorami książek i piosenkarzami, zajęcia teatralne
- kulturą i rozrywką – wydarzenia grupowe, warsztaty, konkursy, wystawy, seanse horrorów, stworzenie nowoczesnego kina, stworzenie miejsca integracji młodzieży
- sportem i rekreacją – szkołka koszykówki, organizacja zajęć sportowych (piłka nożna, siatkówka, piłka ręczna, jazda na rolkach, sporty walki, pływanie), poprawa warunków boiska do siatkówki plażowej

Wykres 9. Zainteresowanie poszerzeniem oferty WDK

Dla lepszego zobrazowania potrzeb wąbrzeskiej młodzieży, zapytano badanych o rodzaj wydarzeń, który byłby dla nich interesujący oraz zachęcający do uczestnictwa w działaniach WDK.

Wykres 10. Zainteresowanie młodzieży potencjalną ofertą WDK

Na podstawie odpowiedzi respondentów największym zainteresowaniem odznaczają się wydarzenia z kategorii koncertów oraz seansów filmowych bądź innych form kina (plenerowego, nocnego). Młodzież wąbrzeska wykazuje chęć uczestniczenia w wydarzeniach o charakterze rozrywkowym, tj. spektaklach oraz stand-upach. Najmniejsze zainteresowanie badanych wzbudza oferta wykładów oraz spotkań autorskich czy dyskusyjnych, a także wystawy artystyczne. Badani postulują także zwiększenie liczby koncertów dla młodzieży, inicjatyw dla młodzieży (zajęć tanecznych, malarskich, rzeźbiarskich), wydarzeń związanych ze sportem i e-sportem, gier terenowych, organizacji potańcówek oraz wydarzeń w cenach dostosowanych do realiów finansowych lokalnej młodzieży.

Wykres 11. Możliwości opłacania wydarzeń w WDK przez młodzież

Ponad połowa badanych deklaruje możliwość wnoszenia sporadycznych, niewielkich opłat w granicach do 30 złotych. 1 na 10 osób jest w stanie uczęszczać tylko na zajęcia bezpłatne, zaś niecała ¼ badanych nie jest zdecydowana.

Postrzeganie działalności Wąbrzeskiego Domu Kultury

Wokół działań Wąbrzeskiego Domu Kultury można wskazać pięć głównych grup skojarzeń:

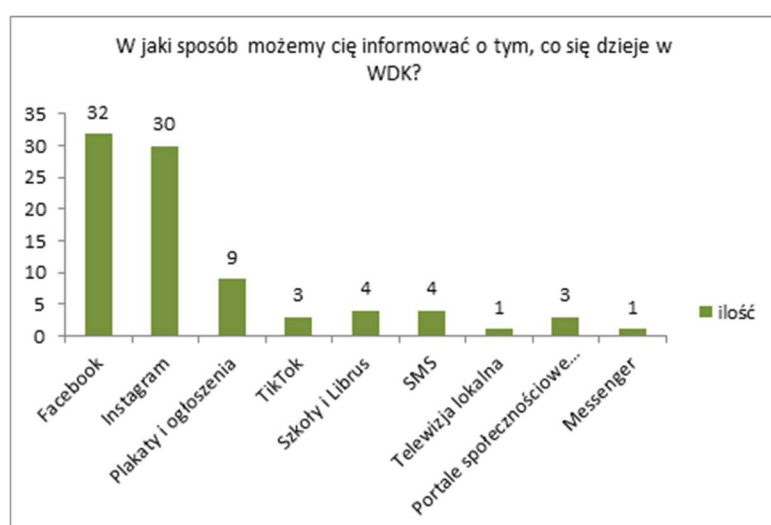
1. ok. 10% badanych kojarzy WDK z wydarzeniami i zajęciami dedykowanymi seniorom
2. 42% badanych postrzega WDK jako ośrodek kultury i sztuki
3. 15% badanych wiąże działalność WDK z konkursami oraz aktywnościami dedykowanymi dzieciom
4. część badanej młodzieży wskazała skojarzenia związane z organizacją imprez okolicznościowych, m.in. studniówek i urodzin
5. pojawiły się pojedyncze wskazania na pozytywne doświadczenia oraz przyjazną atmosferę

Odpowiedzi na temat potencjalnych pracowników WDK, z którymi młodzież chciałaby współpracować skupiają się wokół aspektów osobistych oraz zawodowych. Pracownicy opisywani przez młodzież powinni być otwarci i sympatyczni, wykazywać się empatią i tolerancją, energicznie i chętnie angażować się w działania, powinni być doświadczeni i posiadać wysoko rozwinięte umiejętności interpersonalne. Ponadto pracownicy powinni mieć poczucie humoru oraz być chętni do dyskusji, umiejętnie radzić sobie z różnicami wiekowymi, zapewniając balans między osobami młodszymi i starszymi.

Środki przekazu informacji

Młodzież biorąca udział w badaniu w większości opowiada się za przekazywaniem informacji dotyczących oferty Wąbrzeskiego Domu Kultury poprzez portale społecznościowe (Facebook i Instagram). Z tradycyjnych środków przekazu informacji respondenci wskazują na skuteczność plakatów i ogłoszeń. Wskazówką dla płynniejszej komunikacji WDK z młodzieżą wąbrzeską jest newsletter dedykowany szkolnym, wewnętrznym platformom komunikacyjnym (dziennik elektroniczny, strona internetowa). Respondenci wskazują również skuteczność umieszczania informacji na okolicznym słupie przy dworcu PKS oraz na terenie szkoły.

Wykres 12. Pożądane środki przekazu informacji

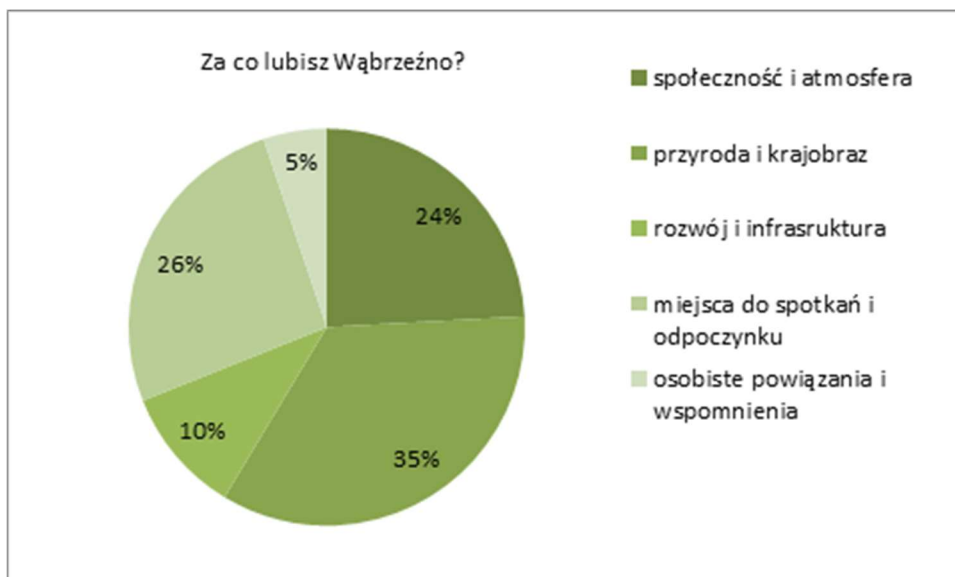

Najmniej skuteczną formą przekazu dla respondentów byłoby wykorzystywanie telewizji lokalnej oraz kanałów możliwych do utworzenia na Messengerze. Wśród odpowiedzi badanych wyróżniono również aplikację TikTok, jednak w głównej mierze warto byłoby się skupić na serwisach społecznościowych opartych nie tylko na wizualnej formie przekazu (z możliwością opublikowania treści, utworzenia wydarzenia, prowadzenia bezpośredniej komunikacji z użytkownikami).

Stosunek młodzieży do miasta Wąbrzeźno

Badani w 85% wypowiadają się pozytywnie na temat Wąbrzeźna. Pozytywnie oceniają w mieście społeczność, atmosferę oraz przyrodę i krajobraz. Wąbrzeska młodzież ceni spokojną atmosferę miasta i brak zgiełku typowego dla dużych miast oraz życzliwą społeczność lokalną. W dużej mierze pozytywne skojarzenia budzi lokalna przyroda, wąbrzeskie parki, jeziora oraz tereny do spacerowania. Dla badanych znaczący jest dostęp do zróżnicowanych miejsc spotkań (Podzamek, plaże, skate-park oraz place zabaw). Badana młodzież preferuje aktywności wraz z odpoczynkiem na świeżym powietrzu.

Wykres 13. Rozkład pozytywnych opinii na temat miasta Wąbrzeźno

Część badanych ceni Wąbrzeźno za wspomnienia związane z okresem dorastania w rodzinnym domu. Znajomości i lokalne relacje są ważnym elementem dla młodszej części lokalnej społeczności. Badani zwracają uwagę także na rozwój miasta i jego infrastrukturę, wskazując na przeprowadzaną modernizację oraz ulepszanie architektury miasta.

Najczęstszą przyczyną niezadowolenia młodzieży z mieszkania w Wąbrzeźnie (przebywania, korzystania z miasta) jest odczuwalna obecność grup osób stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa, która stanowi $\frac{1}{4}$ zgłaszanych problemów. Innymi równie znaczącymi problemami są: brak miejsc dedykowanych młodzieży, mentalność społeczności lokalnej, a także brak perspektyw na przyszłość oraz potencjalnych miejsc pracy.

Wykres 14. Rozkład negatywnych opinii na temat miasta Wąbrzeźno

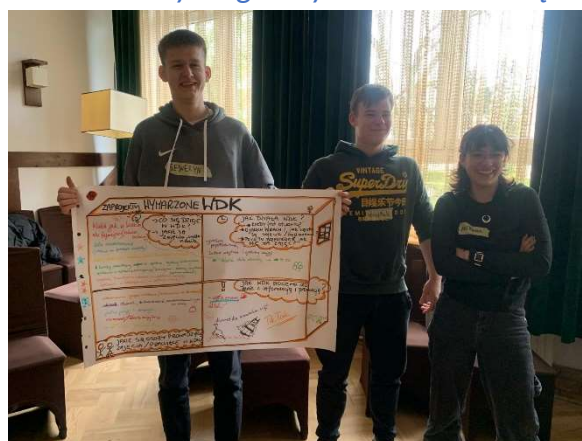
Najbardziej wspominanymi negatywnymi aspektami funkcjonowania miasta z perspektywy młodzieży jest brak dobrego połączenia Wąbrzeźna z innymi miastami oraz brak dostępu do kultury i rozwoju. Częściowo na te problemy może odpowiedzieć lepszy sposób informowania młodzieży o wydarzeniach kulturalnych oraz stworzenie oferty umożliwiającej rozwój młodych ludzi.

Najważniejsze wnioski

- Dla badanej młodzieży istotna jest przestrzeń umożliwiająca budowanie oraz podtrzymywanie relacji z rówieśnikami. Ważne dla młodzieży jest posiadanie miejsca, w którym będą mogli wspólnie spędzać czas, np. na słuchaniu muzyki (koncerty, wydarzenia muzyczne) lub oglądaniu filmów, seriali (kina plenerowe/nocne).
- Młodzi ludzie posiadający własne pasje i zainteresowania w większym stopniu potrzebują przestrzeni (fizycznego miejsca), aby samodzielnie i razem z innymi grupami młodzieży je rozwijać, niż oferty zajęciowej. Jednocześnie badana młodzież jest zainteresowana ofertą zajęć, które umożliwią im rozwój pasji oraz zainteresowań. Należy jednak przemyśleć formę takich zajęć, aby nie odtwarzały zajęć szkolnych.
- Najskuteczniejszy sposób komunikowania się z badaną młodzieżą to portale społecznościowe, takie jak Facebook i Instagram. Pozwalają one nie tylko na informowanie o tym, co się dzieje, ale także na bieżącą komunikację z młodymi. Dla młodzieży ciekawym rozwiązaniem byłaby możliwość głosowania na różne formy zajęć czy propozycje repertuaru kina właśnie poprzez media społecznościowe. Skuteczne byłoby również utworzenie mailingu udostępnianego później przez dziennik elektroniczny w szkole. Warto także kontynuować plakatowanie szkoły oraz miejsc takich jak słupy ogłoszeniowe przy dworcu PKS.

Zdjęcia. Warsztaty diagnostyczne z młodzieżą

B. Osoby dorosłe

W tej części raportu podsumowujemy dane dotyczące potrzeb w obszarze kultury i czasu wolnego dorosłych mieszkańców i mieszkank Wąbrzeźna i okolic. Prezentujemy łącznie wyniki zebrane za pomocą kwestionariuszy oraz podczas spotkania warsztatowego z lokalnymi liderami, w których wzięli udział przedstawiciele następujących organizacji: Stowarzyszenie Wąbrzeska Kultura, Stowarzyszenie Automobilklub Wąbrzeźno, Stowarzyszenie Miasto Aktywni, Dom Pomocy Społecznej, Klub Aktywnych Kobiet i Klub Seniora.

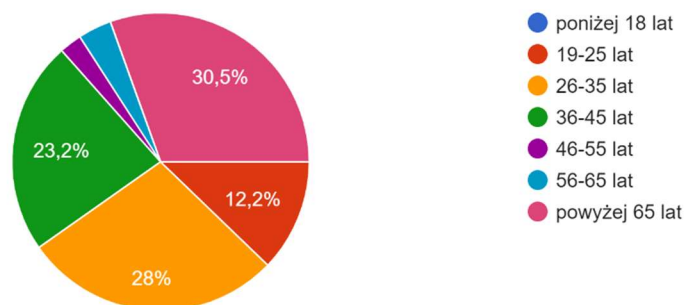
Zdjęcie. Warsztaty z dorosłymi mieszkańcami i mieszkankami

W badaniu kwestionariuszowym wzięły udział 82 osoby (16 mężczyzn i 64 kobiety, 2 osoby nie podały informacji o płci). Około 75% badanych zamieszkuje Wąbrzeźno, nieco ponad 20% jego najbliższe okolice. 72% spośród ankietowanych nie posiada dzieci w wieku przedszkolnym lub szkolnym.

Wykres 15. Wiek dorosłych osób ankietowanych

Wiek

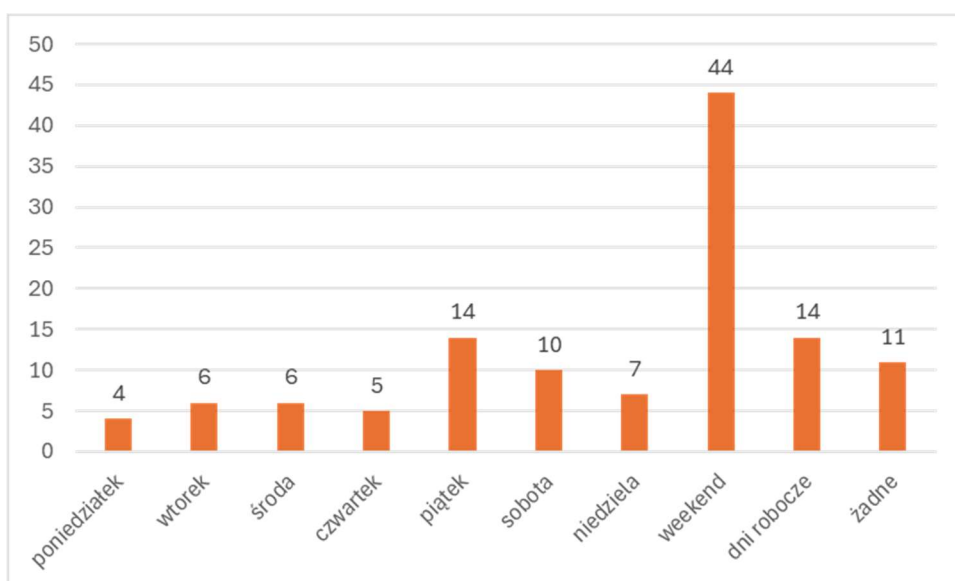
82 odpowiedzi

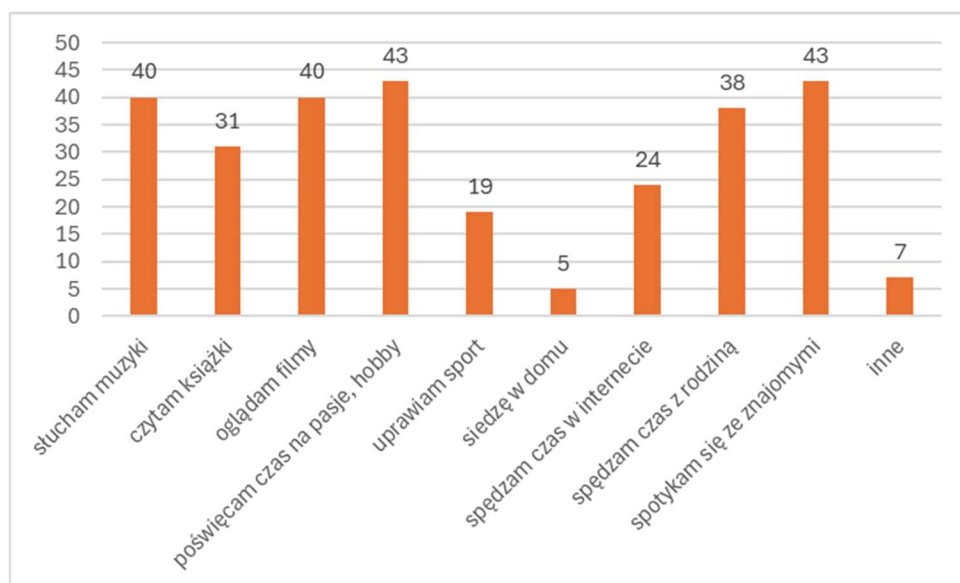
Czas wolny dorosłych

Dorośli mieszkańcy i mieszkanki Wąbrzeźna, podobnie jak młodzież, dysponują czasem przede wszystkim w weekendy oraz piątki po południu. Zdecydowanie mniej mieszkańców dysponuje czasem w dni robocze, przy czym, jeśli nim dysponują, to najczęściej w godzinach popołudniowych.

Wykres 16. Częstotliwość czasu wolnego dorosłych w różne dni tygodnia

Wykres 17. Sposoby spędzania czasu wolnego

Najczęściej wybieranym sposobem spędzania czasu wolnego są spotkania ze znajomymi oraz poświęcanie czasu na swoje pasje i hobby (52%). Wiele mieszkańców oraz mieszanek w wolnym czasie słucha muzyki lub ogląda filmy i seriale (49%), nieco mniej spędza czas z rodziną (46%) oraz czyta książki (38%). Około 1/3 mieszkańców i mieszanek spędza czas w internecie. Nieco mniej, bo ok. 20% decyduje się w wolnym czasie uprawiać sport. Jedynie 6% mieszkańców i mieszanek zostaje w tym czasie w domu.

Zainteresowania dorosłych w Wąbrzeźnie

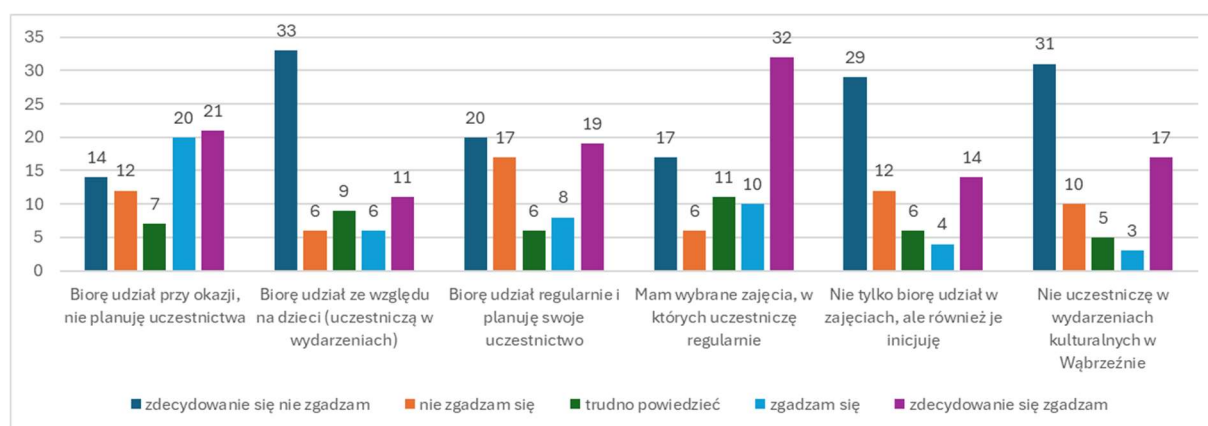
Mieszkańcy i mieszanek Wąbrzeźna są aktywnym społeczeństwem, o czym świadczy fakt, że 75% z nich deklaruje, że posiada hobby, pasję, na które regularnie poświęca swój czas. Jedynie 25% nie posiada żadnego zainteresowania.

Jak się okazuje, najczęściej realizowanym zainteresowaniem społeczności wąbrzeskiej jest twórczość artystyczna, przede wszystkim: rękodzieło, robótki ręczne, szydełkowanie, haft, origami, a także malowanie i rysowanie. Nieco rzadziej wybieranym hobby jest czytanie książek oraz uprawianie sportu, przy czym najczęściej wybierana jest jazda na rowerze, a nieco rzadziej bieganie oraz treningi na siłowni. Wśród zainteresowań należy także wskazać ogrodnictwo, gotowanie i podróże.

Jako wsparcie mieszkańców i mieszkank w realizacji ich zainteresowań najczęściej wskazywane jest zorganizowanie kół zainteresowań oraz warsztatów, które dałoby możliwość integracji i rozwijania swoich umiejętności, a także pełniłoby rolę motywacyjną. Dla osób, które uprawiają sport lub chciałyby zacząć swoją przygodę z bardziej aktywnym stylem życia należałoby utworzyć zajęcia sportowe w WDK, a przy dobrej pogodzie także w terenie. Najczęściej wymienianymi typami zajęć są: joga, pilates, gimnastyka. W propozycjach ze strony mieszkańców i mieszkank są także pokazy filmów oraz widowisk teatralnych, a także wspólne wyjazdy i wycieczki.

Uczestnictwo dorosłych w wydarzeniach kulturalnych w Wąbrzeźnie

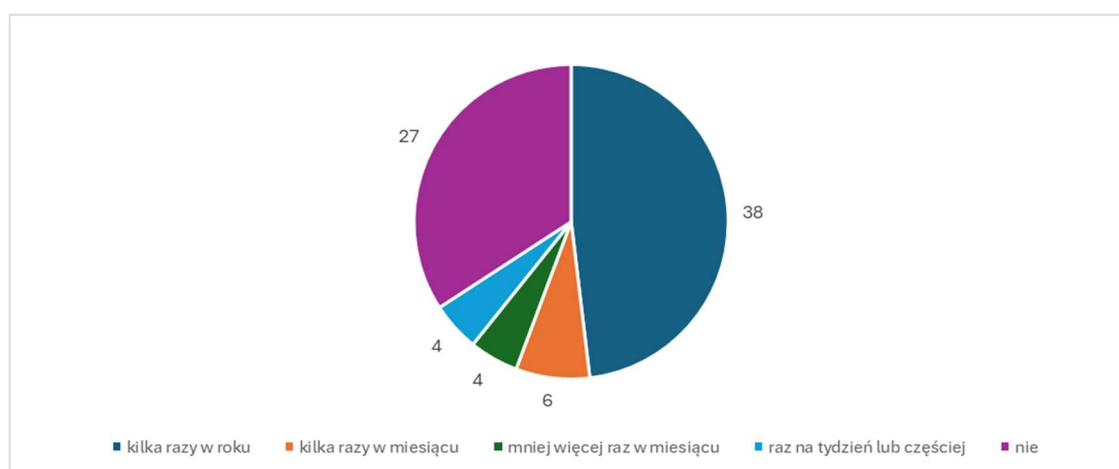
Wykres 18. Uczestnictwo mieszkańców i mieszkank w wydarzeniach i zajęciach organizowanych w Wąbrzeźnie.

Większość badanych mieszkańców i mieszkank Wąbrzeźna (55%) bierze udział w wydarzeniach kulturalnych w mieście przy okazji, nie planując wcześniej swojego uczestnictwa. Ponad połowa deklaruje również, że ma wybrane ulubione zajęcia o charakterze cyklicznym, w których regularnie bierze udział. Ci, którzy regularnie i często biorą udział w zajęciach, planują wcześniej swój udział w wydarzeniach i zajęciach, stanowią ok. 1/3 respondentów. 26% deklaruje, że bierze udział w wydarzeniach i/lub zajęciach przy okazji udziału w nich dzieci. 28% respondentów wskazuje, że nie tylko bierze udział w wydarzeniach, ale także przekazuje swoje pomysły na nowe działania, inicjuje je i bierze udział w ich przygotowaniu.

Uczestnictwo dorosłych w wydarzeniach kulturalnych poza Wąbrzeźnem

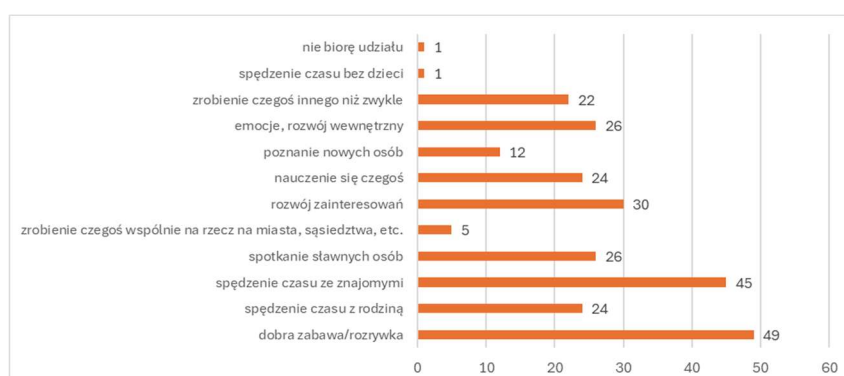
Wykres 19. Częstotliwość udziału mieszkańców i mieszkank Wąbrzeźna w wydarzeniach i zajęciach organizowanych poza Wąbrzeźnem.

Mieszkańcy i mieszkanki korzystający kilka razy w roku z oferty kulturalnej poza Wąbrzeźnem stanowią największą grupę badanych (48%). 1/3 z nich nie korzysta z niej wcale. 8% respondentów i respondentek korzysta z takiej oferty kilka razy w miesiącu, a po 5% korzysta z niej raz na tydzień lub raz w miesiącu. Większość wyjazdów poza Wąbrzeźno jest spowodowane chęcią zobaczenia sztuki, która nie jest dostępna na miejscu lub jest, ale w mniejszej skali (wystawy artystyczne, teatr, kino, koncerty). Mieszkańcy i mieszkanki chętnie wyjeżdżają także na festiwale, kabarety, stand-upy oraz wykłady.

Co jest ważne w wydarzeniach kulturalnych

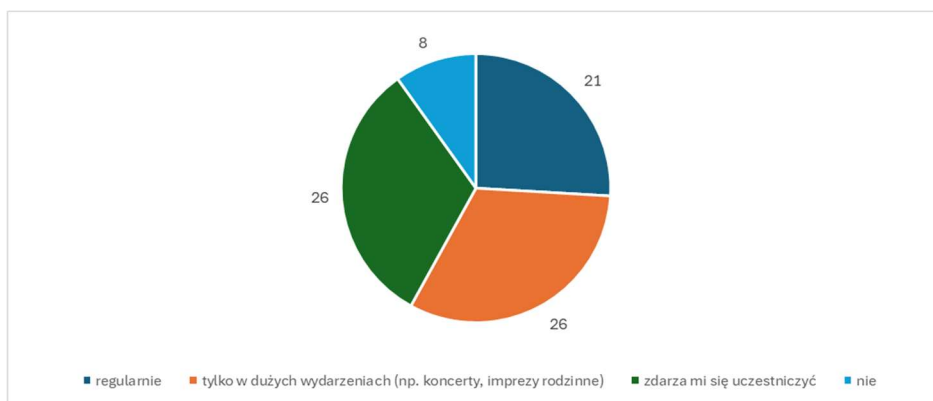
Wykres 20. Kluczowe aspekty brane pod uwagę przy wyborze wydarzenia kulturalnego

Większość respondentów i respondentek wskazuje, że najważniejsze w udziale w wydarzeniach kulturalnych są dobra zabawa (18%) oraz możliwość spędzenia czasu ze znajomymi (17%). Nieco mniej ważnymi czynnikami przy wyborze wydarzenia kulturalnego są możliwość rozwoju zainteresowań (11%), rozwoju wewnętrznego (10%) oraz spotkania sławnych osób (10%). Najmniej interesujące przy wyborze oferty kulturalnej jest możliwość zrobienia czegoś na rzecz wspólnego dobra, np. miasta, sąsiedztwa (2%).

Udział dorosłych w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez WDK

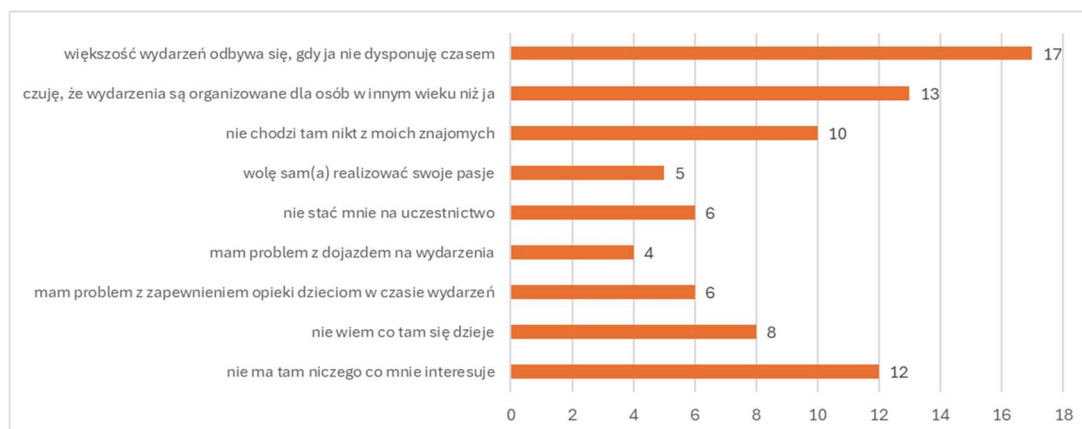
Wykres 21. Uczestnictwo mieszkańców i mieszkanek w wydarzeniach i zajęciach organizowanych przez WDK

Wśród respondentów i respondentek po równo jest tych, którzy biorą udział tylko w dużych wydarzeniach, jak koncerty, festiwale, imprezy rodzinne i tych, którym zdarza się uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez WDK (32%). Nieco mniej osób bierze udział w tych wydarzeniach regularnie (26%). Około 10% wśród ankietowanych nie bierze udziału w wydarzeniach organizowanych przez WDK.

Bariery w korzystaniu z oferty kulturalnej WDK przez dorosłych

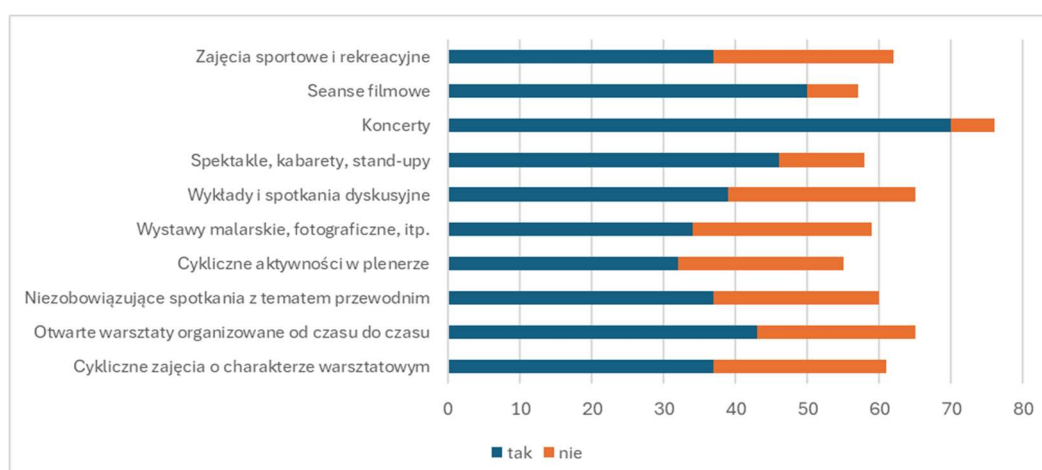
Wykres 22. Powody, dla których mieszkańcy i mieszkanki nie biorą udziału w wydarzeniach organizowanych przez WDK

Największą barierę w korzystaniu z oferty WDK-u jest niedostosowanie pory odbywania się wydarzeń do pory, w której mieszkańcy i mieszkanki dysponują czasem wolnym (21%). Kolejną istotną barierą jest niedostosowanie oferty do różnych grup wiekowych odbiorców (16%). Trzecią w kolejności barierą jest brak interesujących wydarzeń lub zajęć (15%). Najmniej znaczące bariery to brak środków finansowych oraz problem z zapewnieniem opieki dzieciom w trakcie trwania wydarzeń (7%), a także problem z dojazdem na wydarzenia (5%). Jedną z najmniej znaczących barier jest także chęć realizowania swoich zainteresowań samodzielnie (6%).

Preferencje dorosłych w wyborze oferty kulturalnej

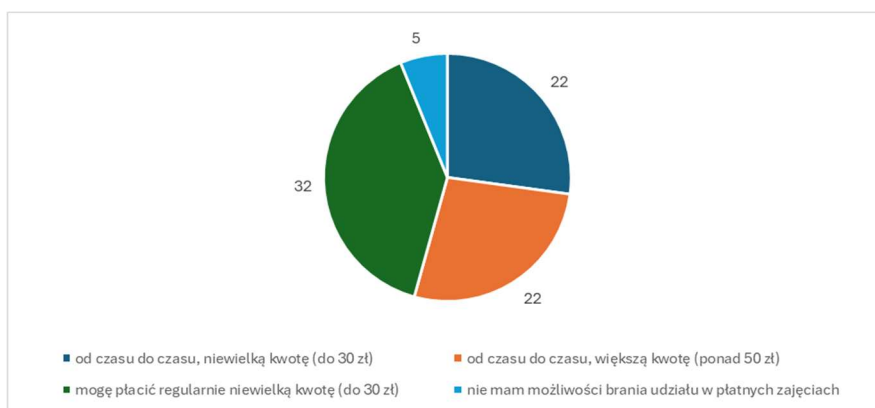
Wykres 23. Preferowane typy wydarzeń i spotkań

Mieszkańcy i mieszkanki wskazują, że najbardziej pożądane jest poszerzenie oferty WDK o koncerty (92%). Oczekiwane są także seanse filmowe (88%), a także spektakle, kabarety i stand-upy. Kolejne wydarzenia, które na równi cieszyłyby się zainteresowaniem mieszkańców, to otwarte warsztaty organizowane cyklicznie lub od czasu do czasu, a także spotkania “przy kawie” z wcześniej zaplanowanym tematem przewodnim (60-66%).

Możliwość opłacania zajęć i wydarzeń organizowanych przez WDK

Wykres 24. Możliwość opłacania zajęć i wydarzeń organizowanych przez WDK

Mieszkańcy i mieszkanki Wąbrzeźna są gotowi ponosić koszty korzystania z oferty kulturalnej przygotowanej przez WDK. 40% z nich deklaruje możliwość regularnego opłacania swojego udziału w niewielkiej kwocie (do 30 zł). Możliwość wnoszenia zarówno większych, jak i mniejszych kwot od czasu do czasu deklaruje 27% respondentów i respondentek. Brak możliwości finansowania swojego udziału w działaniach kulturalnych WDK dotyczy jedynie 6% ankietowanych.

Sposób informowania o organizowanych wydarzeniach przez WDK

Ankietowani w jednoznaczny sposób wskazują, że najlepszym kanałem informacji jest Facebook. Podkreślają też, że szukają informacji o aktualnej ofercie WDK na stronie internetowej, przy czym architektura strony i sposób zamieszczania na niej informacji sprawia, że bywają one trudne do znalezienia. Kolejne rozwiązanie online to powiadomienia mailowe. Można stworzyć newsletter z aktualnościami WDK, który cyklicznie docierałby na maila zapisanych do newslettera osób. Wśród tradycyjnych metod informowania sprawdzają się plakaty rozwieszone w często odwiedzanych miejscach.

Podczas diagnozy mieszkanki i mieszkańcy byli proszeni o przedstawienie pomysłów na działania, które można byłoby zrealizować w ramach programu Dom Kultury +. Niektóre z nich z powodzeniem można realizować już teraz, inne są luźnymi pomysłami, nad którymi warto się zastanowić.

Poniżej prezentujemy pomysły na wydarzenia za pomocą tabeli. One również mogą stanowić inspirację dla nowych działań kulturalnych w gminie. Zachęcamy do łączenia pomysłów w większe działania. Część z tych działań mogła być już realizowana w gminie wcześniej i nie wszystkie są nowymi działaniami kulturalnymi, natomiast warto zapoznać się z nimi, również w kontekście potrzeb mieszkańców gminy.

Tabela 1. Pomysły mieszkańców na działania kulturalne.

Nazwa działań	Tematyka
Warsztaty kulinarne	Zaproszenie eksperta, live cooking, np. z Tomaszem Jakubiakiem
Szkółka kulinarna	Cykliczne spotkania, kurs kulinarny

Rozwojowe spotkania dla kobiet	Ogólnorozwojowe, psychologiczne spotkania prowadzone przez psycholożkę lub psychoterapeutkę, o charakterze cyklicznym i wspierającym
Warsztaty rozwojowe dla rodziców	Spotkania z psychologami o wyzwaniach wychowawczych dzieci, grupy wsparcia
Spotkania medytacyjno-relaksacyjne	Warsztaty mindfulness wprowadzające w technikę medytacji, uważności i techniki relaksacyjne
Warsztaty ogrodnicze	Warsztaty o projektowaniu i zakładaniu ogrodów, o doborze roślin, sposobach uprawy i pielęgnacji, wymiana sadzonek
Warsztaty survivalowe	Warsztaty uczące, jak radzić sobie w warunkach leśnych, w różnych stopniach zaawansowania, dedykowane określonym grupom, np. dla kobiet, dla młodzieży, dla mężczyzn
Warsztaty rękodzieła	Jednorazowe lub cykliczne warsztaty uczące różnych form rękodzieła: od haftu, szycia, szydełkowania, po ceramikę, tworzenie mydeł, świec, dekoracji, notesów
Pracownia techniczna	Stała pracownia i cykliczne zajęcia, szczególnie dla młodzieży lub dla tych, którzy chcą nauczyć się obsługi narzędzi, podstaw stolarki, renowacji mebli, tapicerki, majsterkowania
ZUMBA	Zajęcia taneczno-fitnessowe z doświadczonym prowadzącym
Zajęcia taneczne	Cykliczne zajęcia taneczne dla dorosłych
Spotkania z dietetykiem	Zaproszenie eksperta od odżywiania, prelekcja połączona z dyskusją i możliwością konsultacji zdrowego sposobu odżywiania
Warsztaty zielarskie	Spotkania w terenie z zielarką, nauka wykorzystania i właściwości ziół w okolicach Wąbrzeźna
Warsztaty fotograficzne	Jednorazowe lub cykliczne spotkania z doświadczonym fotografem, umiejącym przekazać wiedzę i przeprowadzić praktyczne zajęcia z fotografii (dla różnych grup zaawansowania)
Warsztat obsługi	Spotkania dla seniorów uczące internetu od podstaw, ukazujące jak się poruszać, na co uważać

internetu dla seniorów	
Spotkanie o sztucznej inteligencji	Zaproszenie eksperta od sztucznej inteligencji na panel dyskusyjny o możliwościach wykorzystania
Spotkania integracyjne dla mieszkańców	Spotkania otwarte, moderowane, na których mieszkańcy mogliby porozmawiać o ważnych lokalnych tematach, np. w formie kawiarenki obywatelskiej
Seanse filmowe	Kino z tanimi biletami (ok 10 zł), czasami seanse nocne, maratony filmowe. Również kino plenerowe w lato
Giełda płyt winylowych	Otwarte spotkanie dla mieszkańców w formie wyprzedaży garażowej, z płytami winylowymi, połączone z słuchaniem muzyki i opowieściami
Zajęcia teatralne	Cykliczne warsztaty teatralne z doświadczonym prowadzącym, rozwijające umiejętności aktorskie
Galeria jednego obrazu	Możliwość ekspozycji obrazu dla lokalnych twórców w stałym miejscu w WDK lub przestrzeni miasta
Rajdy rowerowe	Otwarte dla mieszkańców, różnymi trasami, lokalnie i w dalsze rejony
Turniej gier	Turniej gier planszowych, karcianych, komputerowych

C. Osoby ze szczególnymi potrzebami

Zdjęcie. Warsztaty diagnostyczne w Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie

Zgodnie ze zgłoszoną przez dyrekcję WDK chęcią rozwijania dostępności instytucji dla osób ze szczególnymi potrzebami odbył się warsztat diagnostyczny, w którym wzięli udział podopieczni Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie (ok. 10 osób). Narzędzie (scenariusz) przygotowała Pracownia Zrównoważonego Rozwoju, a spotkanie przeprowadziły pracowniczki DPS-u oraz pracowniczki WDK-u. Warsztat miał na celu zbadanie barier w uczestnictwie w wydarzeniach organizowanych przez WDK, jak również szczególnych potrzeb z zakresie organizacji instytucji oraz doboru oferty.

Badana grupa wskazała kilka powodów, dla których jest im trudno uczestniczyć w działaniach kulturalnych WDK. Jednym z nich były bariery związane ściśle

z niepełnosprawnością: każdorazowa potrzeba pomocy opiekuna – asystenta, wiek i postępująca choroba, niewystarczające udogodnienia architektoniczne. Inne wymienione bariery dotyczyły rodzaju oferty: brak zainteresowania istniejącą ofertą, w szczególności brak ciekawych pozycji filmowych.

Podczas warsztatów podopieczni podzielili się swoimi pomysłami na konkretne działania, które byłyby dla nich ciekawe i w których chcieliby uczestniczyć:

- Wydarzenia muzyczne: pieśni ludowe, muzyka z dawnych lat (np. Maanam, Anna German, Edyta Gepert), muzyka relaksacyjna, pokazy tańców ludowych, występy dla dzieci do lat 16, spektakle (operetki)
- Spotkania: z lokalnymi artystami, ze sławnymi sportowcami, z kombatanami i osobami zasłużonymi dla Polski, z podróżnikami, literackie – omawiające ciekawe książki, o historii lokalnej - ukazujące losy mieszkańców Wąbrzeźna i ziemi wąbrzeskiej podczas I i II Wojny Światowej
- Kino: filmy przygodowe, sensacyjne, horrory, historyczne i wojenne, reportaże ze świata pokazujące życie codzienne innych kultur
- Inne: przeglądy poetyckie, pokazy mody (polskiej), gry planszowe (np. chińczyk), szachy i warcaby, kabarety, integracyjne potańcówki dla seniorów

Zdjęcie: Warsztaty diagnostyczne w Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie

Uczestnicy warsztatów rozmawiali również o ułatwieniach w organizacji wydarzeń oraz dostępie do informacji. Wskazali, że atrakcją byłyby dla nich występy organizowane przez WDK od czasu do czasu w placówce DPS-u. Wyrazili także chęć uczestnictwa w działaniach WDK odbywających się w budynku instytucji. Większą wartość mają dla nich wydarzenia integracyjne, takie, na których mogą spotkać innych mieszkańców, a nie zamknięte i organizowane wyłącznie dla osób z niepełnosprawnościami. Wspomniano, że instytucja kultury powinna być wyposażona w windę lub podnośnik wózkowy/dźwigi schodowe, aby zapewnić im dostępność infrastrukturalną. Wskazano również na kontakt i jakość komunikacji oraz przyjazne przyjęcie i chęć pomocy przez pracowników WDK i osoby prowadzące zajęcia.

Zajęcia mogłyby odbywać się od poniedziałku do piątku w godzinach przedpołudniowych i popołudniowych, optymalnie 2 razy w tygodniu, nie dłużej niż 1,5 h. Najlepszym kanałem promocyjnym wydarzeń w WDK byłaby bezpośrednia komunikacja pracownika WDK z pracownikiem DPS-u, który mógłby przekazać informację podopiecznym.

Rozdział 4. Podsumowanie i rekomendacje

Mamy nadzieję, że powyższą diagnozą pokazaliśmy, jak duży potencjał drzemie w mieszkańcach i mieszkankach Wąbrzeźna. Cieszymy się również z faktu, że WDK chce ewaluować swoje działania i wzmacniać współpracę z mieszkańcami, tym samym lepiej odpowiadając na ich potrzeby – nie tylko dotyczące spędzania wolnego czasu, ale także przywiązania i dbania o lokalną tożsamość, samorealizację oraz sprawczość w działaniu. Wskazaliśmy również na bariery i wyzwania związane z kulturą, chociażby te związane z niedopasowaniem części oferty do potrzeb najmniej obecnej w WDK grupy mieszkańców, czyli młodzieży. Warto tu podkreślić, że w przypadku diagnozy wśród osób dorosłych znacząco dominowały kobiety, co z jednej strony oznacza, że to one głównie uczestniczą w lokalnej kulturze, a z drugiej – że trzeba przyrzeć się bliżej uczestnictwu mężczyzn w życiu kulturalnym i być może na dalszym etapie sprawdzić, czy oferta WDK jest do nich dostosowana.

Poniżej prezentujemy najważniejsze rekomendacje dla Domu Kultury w Wąbrzeźnie oraz innych instytucji kultury i osób, chcących działać na rzecz lokalnej społeczności.

- Wąbrzeska młodzież ma szerokie zainteresowania, również w obszarze kultury i sztuki. Chciałaby je rozwijać, jednak potrzebuje to robić w warunkach, które biorą pod uwagę jej potrzeby. Przede wszystkim spotkania powinny być dedykowane tylko tej grupie wiekowej, w przestrzeni fizycznej, która jest przekazana na wyłączność młodzieży, na którą młodzież może mieć wpływ i „urządzić” ją po swojemu. Ważne jest, aby takie miejsce (to może być jedno pomieszczenie w WDK) było otwarte nie tylko wtedy, kiedy są zajęcia, ale również, kiedy nic się nie dzieje. Ma to być po prostu „Miejsce Spotkań”. Dla młodzieży ważna jest możliwość spędzania czasu w grupie rówieśniczej również bez określonego celu, programu i zajęć.
- Warto rozszerzyć ofertę o zajęcia i warsztaty pośrednio związane z kulturą, takie jak warsztaty kulinarne czy psychologiczno-rozwojowe, o charakterze cyklicznym, zamkniętym lub jednorazowym. W ten sposób możliwe będzie nawiązanie relacji z nowymi odbiorcami działań WDK, których w kolejnym kroku można zapoznać z ofertą instytucji w obszarze kultury.
- Dla mieszkańców i mieszanek ważna jest integracja. Wskazywały na to szczególnie osoby z niepełnosprawnościami oraz seniorzy, dla których kultura jest miejscem spotkania i dialogu. Warto, aby wydarzenia zakładały również tworzenie przestrzeni do integracji. Jedną z form realizowania tej rekomendacji może być kontynuowanie podziału wydarzeń na dwa główne typy: otwarte dla wszystkich oraz warsztatowe, w mniejszych grupach, w których mieszkańcy uczą się czegoś nowego i integrują się.
- Zarówno młodzież, jak i dorośli mieszkańcy chcą od kultury przede wszystkim rozrywki, zabawy, dobrego spędzenia czasu z innymi. Spora część badanych wspominała o braku kina. Dobrym pomysłem byłoby przywrócenie regularnych seansów filmowych, tematycznych, dedykowanych konkretnym grupom wiekowym. Wspominano również o piknikach, wycieczkach, koncertach.

- Bardzo dobrą praktyką instytucji kulturalnych jest dostosowywanie działań do potrzeb odbiorców. Aby je poznawać, można by wprowadzić na stałe narzędzie „Skrzynka Pomysłów” zarówno w formie fizycznej, jak i wirtualnej (np. na stronie www instytucji), gdzie mieszkańcy mogliby zgłaszać swoje potrzeby i pomysły na działania.
- Mieszkańcy gminy lubią aktywność fizyczną oraz lokalną historię. Warto rozważyć możliwość organizacji rajdów pieszych oraz rowerowych śladami historii – takie wydarzenia mogą z jednej strony wykorzystać skłonność mieszkańców do aktywnego spędzania czasu wolnego, a z drugiej pozwoliłyby im na poznanie lokalnych potencjałów kulturalnych w postaci miejsc związanych z historią okolicy.
- Aktywni mieszkańcy i mieszkanki Wąbrzeźna lubią i chcą rozmawiać, potrzebują jednak do tego przestrzeni, zarówno fizycznej, jak i programowej. Dobrym pomysłem byłyby regularne, np. comiesięczne spotkania w charakterze kawiarenki obywatelskiej lub moderowanej dyskusji, na których uczestnicy mogliby omówić ważne, bieżące tematy, wymienić się doświadczeniami, otrzymać wsparcie lub wspólnie coś zaplanować (budowanie partnerstw).

Zachęcamy do korzystania z niniejszego raportu, w którym zmapowaliśmy bardzo dużą liczbę różnorodnych zasobów kulturalnych gminy, a mieszkańcy chętnie dzielili się pomysłami i inspiracjami. Jest to zasób, z którego można w dużej mierze zacząć czerpać od razu. Mamy nadzieję, że w najbliższym czasie w Wąbrzeźnie zostaną zrealizowane nowe i angażujące lokalną społeczną inicjatywy kulturalne.